

Motion till riksdagen 2009/10:U333

av **Gunnar Axén och Finn Bengtsson (m)**

Taiwans deltagande i WHO

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige aktivt bör ta ställning för att Taiwan ska upptas som observatör i WHO.

Motivering

Världshälsoorganisationens (WHO) målsättning är att uppnå högsta möjliga hälsolivå för alla människor, oavsett var i världen de bor. Utan hänsyn till statsgränser tillåter man därför att icke-medlemsstater, internationella organisationer, nationella organisationer och NGO:er deltar i dess världsomspännande verksamheter. Bland dessa kan såväl PLO som Röda Korset och Order of Malta nämnas, vilka alla bistår WHO i sitt hälsoarbete.

Taiwan har på kort tid kommit att bli en central handelsnod i de östra delarna av Asien och har ekonomiska och statsmässiga relationer till i princip samtliga världens länder, även om det ej blivit erkänt som en självständig stat. I takt med att transporter och kommunikation har utvecklats har Taiwan kommit att bli en central punkt i världshandeln, med mängder av internationella utbyten. Landets ekonomiska utveckling och position på handelsmarknaden har dock inte bara gynnat landet. I proportion till det ökade flödet av varor, tjänster och människor har även sjukdomar fått större bärkraft och börjat sprida sig över gränserna.

Taiwan står idag utanför WHO, med motiveringen att det ej är erkänt av FN som en suverän stat. WHO säger självt att bästa möjliga hälsa är en grundläggande rättighet för alla människor, oavsett ras, religion, politisk åskådning och ekonomisk eller social status. Med den grundsynen är det oförståeligt hur man kan neka 23 miljoner taiwaneser rätten att vara med i det världsomspännande arbetet för bättre hälsa.

Fel! Okänt namn på

Taiwans utanförskap är inte bara ett problem för taiwaneserna själva utan kan ge svåra konsekvenser i det världsomfattande hälsönätverket vid sjukdomsspridning. Med många handelsförbindelser men utan kontakt med WHO är Taiwan en öm punkt. För att hälsönätverket ska vara maximalt effektivt måste det vara heltäckande och inte exkludera punkter som har ett vardagligt fysiskt utbyte med övriga världen. Taiwan har alla möjligheter att vara en vital barriär i kampen mot spridandet av sjukdomar. Detta är någonting som inte minst bevisades under hanteringen av sarsepidemin 2003. Inte heller drabbades Taiwan av fågelinfluensan, vilket dess grannländer gjorde.

Taiwan kan och vill hjälpa till. Vid otaliga katastrofer i de östra delarna av Asien har man bidragit med såväl kunskap som rent konkreta hjälpaktioner. Trots att ropen på hjälp inte hörs och man ignoreras av WHO under exempelvis den förödande jordbävningen i centrala Taiwan 1999, där nästan 2 500 människor dödades, så är Taiwan aktivt i hjälparbetet gentemot andra länder. I avsaknad av internationellt samarbete i WHO grundades 2006 hjälporganisationen Taiwan International Health Action (TaiwanIHA), vilken idag deltar i hjälpaktioner världen över. Riktat stöd mot såväl det tyfondrabbade Filippinerna 2006 som vid tsunamin i Indonesien 2004 visar på både kunskap och en ambition att hjälpa till. Under tsunamikatastrofen bidrog Taiwan med inte mindre än 22 läkarteam och motsvarande 50 miljoner amerikanska dollar till återuppbyggnad av ödelagda områden.

WHO är en central aktör i informationsutbytet kring sjukdomsförebyggande. En följd av utestängandet av Taiwan har blivit att WHO nu helt går miste om de erfarenheter och kunskaper Taiwan besitter, vilka skulle kunna vara till stor nytta i världshälsosamarbetet. Som världens 18:e största ekonomi med starka demokratiska krafter och oerhörda mängder humankapital är man en stor potentiell tillgång, oavsett erkännande från andra stater. För att hålla sig uppdaterade och välinformerade i spridandet av information för övervakning, förhindran och hantering av sjukdomar är det en styrka för WHO att kunna nyttja många kanaler. Taiwan vill bli en av dessa kanaler och aktivt delta i dialogen och arbetet för en bättre hälsa, såväl i Taiwan som i sin omvärld.

Trots att mängder av icke-statliga enheter har observatörsstatus i WHO nekas Taiwan inträde med motiveringen att det inte är en självständig stat. Sjukdomar och ohälsa känner inga statsgränser. I samma sekund som en epidemi börjar spridas är hela världen i riskzonen, oavsett landets politiska och demokratiska status. Ett talande exempel på detta är svininfluensan (AH1N1), vilken på kort tid spridit sig över större delen av världen och kräver långtgående internationella samarbeten. Vi anser att oavsett vilken hållning och inställning man har till Taiwans suveränitet bör dess 23 miljoner invånare ej stå utanför det viktiga världshälsosamarbetet. Riksdagen bör därför uttrycka sin mening att Sverige ska verka för att ge Taiwan observatörsstatus i WHO.

Stockholm den 29 september 2009

Gunnar Axén (m)

Finn Bengtsson (m)